

Nederlandse Kring van Fuchsia's vrienden

Fuchsia

55e jaargang no. 4 • Augustus 2019

Verschijnt 6 x per jaar

Jubilarissen 2019
Kroonloze fuchsia's (deel 3)
Tips voor het verzorgen van
fuchsia's

2019

Herfstfair

vrijdag 13 september

zaterdag 14 september

10.00 - 17.00 uur

10.00 - 17.00 uur

Gezellige kleinschalige fair op de in herfstseer aangeklede kwekerij

*U vindt er een groot assortiment aan
bijzondere pompoenen,
kalebassen en andere herfstvruchten*

Op allebei de dagen is er een herfstmodeshow van 'Roos Fashion'
en een bloemschikdemonstratie van 'Ilse Kerkmeijer'

Verder:

- bijzondere kippenrassen Rolinka Snijders
- handgemaakte sieraden "Ayuda Maya"
- handgemaakte leren tassen en sieraden Yvonne Kloeke
- handgeschilderde kaarten Gerie Berger
- houtdraaiwerk, demonstratie en verkoop Marthijn Katers
- jams Walter Libotté
- poppenhuizen Lara Hooiveld
- poppenkleertjes, handgemaakte spullen uit Mexico Dinie Beute
- Stampin'Up artikelen demonstratie en mini workshop Zwierke de Vries
- sieraden gebrand op hout 'Goldlokje' Nienke Cleveringa
- wolatelier 't Draadje Jeanet Koek
- kaarten

In de bloemenpluktuin kunt u uw eigen boeket plukken
en in de fruitpluktuin kunt u bramen en frambozen plukken

Koffie, thee, sap, zelfgemaakt gebak, pompoensoep, English Pie, broodjes e.d. verkrijgbaar

Voor het programma per dag zie onze site

Entree € 2,50
inclusief koffie of thee

(kinderen jonger dan 12 jaar gratis)

Kwekerij Van der Velde
Borchgraverweg 3a
8181 RW Heerde
0578 695727
www.kwekerijvandervelde.nl

Onze show "Kuiplanten als Oude Meesters" is het hele jaar nog te bezoeken en ook tijdens onze Herfstfair.

Fuchsiana

Inhoudsopgave

55e jaargang - nr. 4 • Augustus 2019

Colofon.....	04
Van de voorzitter.....	05
Van de redactie.....	06
Fuchsia's in Aquarel - 109 'Maxima's Girl'.....	08
Mijn fuchsia's en ik. Tips over het verzorgen van fuchsia's.....	09
De systematiek van de kroonloze fuchsia's van Zuid-Amerika, deel 3.....	10
De (fuchsia) Straten van Jan de Boer.....	13
Kleurenplaten 'Earrebarre' en 'Bonnie Lass'.....	15
Product of Holland CCXXII.....	19
Jubilarissen in 2019.....	20
Vriendendag 2019.....	21
"On"kruiden deel 19, Alchemilla vulgaris L: spitslobbige vrouwenmantel.....	22
Open tuinen vanaf augustus 2019.....	24
Uitgebreide Technische Commissie (UTC).....	25
Van de webmaster: "Plaatsing regiobladen".....	26
Ledensecretariaat.....	28
Regiobladen en regionieuws.....	29
Kalender.....	30
Oplossing fotopuzzel.....	31

INLEVEREN KOPIJ Fuchsiana

Kopij voor het OKTOBER-NUMMER van 2019 van Fuchsiana dient, bij voorkeur per e-mail verzonden, uiterlijk **woensdag 4 september 2019** vóór 14:00 uur in het bezit te zijn van de redactie: Sparrengaarde 4, 2742 DM te Waddinxveen of e-mail: **eindredactie@nkvf.nl**.

Officieel orgaan van de Nederlandse Kring van Fuchsiavrienden

Hoofdbestuur

Voorzitter:

Cor van Empel
Timmermannsweg 87, 5813 AM
Ysselsteyn
Tel. 0493-52 95 54 • voorzitter@nkvf.nl

Secretaris:

Margo Vaandrager
Brugstraat 14, 1906 WV Limmen
Tel. 072-505 17 89 • secretaris@nkvf.nl

Penningmeester tevens vicevoorzitter:

Cor Boom
Henry Dunantstraat 19, 2861 VD
Bergambacht
Tel. 0182-35 46 78 •
penningmeester@nkvf.nl

Algemeen lid:

Joke Koek
Rembert Dodoensstraat 1, 2203 BR
Noordwijk
Tel. 071-361 08 87 • alg.lid2@nkvf.nl

Ledensecretaris:

Tiny v.d. Sande
Bergstraat 4, 5298 VK Liempde
Tel. 0411-63 15 91 •
ledensecretaris@nkvf.nl

Algemeen lid:

Coen Bakker
Dinkelstraat 7, 1972 NB IJmuiden
Tel. 0255-53 50 07 •
alg.lid1@nkvf.nl

Voorzitter UTC:

Jan de Groot
Biesenkamp 57, 8081 JA Elburg
Tel. 0525-68 25 64 •
utc.voorzitter@nkvf.nl

Notulist:

Leen Klok
Abbewerveweg 1a, 3238 LH Zwartewaal
Tel. 0181-46 18 69 • l.klok@planet.nl

Voorpagina: 'Heri Trevally'
Groeiwijze: Opgaand
Veredelaar: H. Buiting, 2008, NL

Foto: Dominicus Bergsma

Redactie Fuchsiana:

Voorzitter redactie Fuchsiana en hoofdbestuurslid:

Sjaak Loef
Sparrengaarde 4, 2742 DM Waddinxveen
Tel. 0182-64 91 20 •
eindredactie@nkvf.nl

Ria Nauta
Puntenburgerlaan 42, 3812 CE
Amersfoort
Tel. 033-465 08 72 •
advertenties.redactie@nkvf.nl

Gerard Rosema
Harmelerwaard 17a, 3481 LC Harmelen
Tel. 0348-44 29 65 •
secretaris.redactie@nkvf.nl

Vacature

Webmaster:

Ton van der Vorst
Generaal Bentinckstraat 20,
5623 GX Eindhoven
Tel. 06-19196786 •
webmaster@nkvf.nl

Ereleden:

Mieke Meursing, Jan de Nie en Herman de Graaff.

Bankrekeningnummer ledensecretariaat:
ING Bank nr. NL32INGB0001691900

Internet: www.nkvf.nl

Facebook: www.facebook.com/NKvF1965

ISSN nr.: 1382-2004

Copyright:

Zonder schriftelijke toestemming van de redactie mogen geen artikelen, foto's en illustraties uit dit blad worden overgenomen of verspreid

Ontwerp & Vormgeving:
Redactie Fuchsiana

Druk: Editoo B.V. te Arnhem

Achterpagina: 'Atahualpa'
Groeiwijze: Opgaand
Veredelaar: M. Beijer, 1999, NL

Foto: Flip van den Elshout

Van de voorzitter

Beste fuchsiavrienden en -vriendinnen,

Eind juni en het was bloed en bloed heet. Geen goede temperatuur voor de fuchsia's. Je moet ze zoveel water geven om ze niet te laten verdrogen. Maar als je ze eenmaal per dag water geeft dan kan de plant dit niet verwerken, en laten ze al gauw blad vallen, maar niet iedereen is in staat om 's morgens en 's avonds zijn planten water te geven.

Vanuit het hoofdbestuur valt er weinig te melden. We zijn sinds de vorige Fuchsiana niet meer bij elkaar geweest. Wel heb ik op regionaal niveau wat nieuws. Op 30 juni hadden onze leden Toos en Nan Crouchs opentuin. Nan en Toos zijn gedreven fuchsiamensen. In hun grote tuin in Baarlo staan dan ook zeer veel planten, maar toch in hoofdzaak fuchsia's. Het was jammer dat dit jaar de planten pas 14 dagen later in bloei kwamen. Dit was ook in hun tuin te zien. Waar het normaal een bloemenzee is was het nu wat minder, maar toch mooi. Ik denk dat onze leden toch hebben genoten.

Onze regio zou dit jaar een fuchsiaweekend organiseren in de kasteeltuin in Arcen. Maar die kon helaas niet doorgaan. Er waren niet voldoende bloeiende planten om een mooie show te garanderen. Ook stonden de leden gezien hun leeftijd niet meer te trappelen om hier aan mee te werken. Ons regiobestuur had besloten: als we een show organiseren moet het op alle gebied perfect zijn. Dit was dus de reden om de show niet door te laten gaan.

Bij het schrijven van mijn voorwoord staat de TV aan en wat zie ik?

Mike Teunissen uit ons dorpje Ysselsteyn (LB) wint de eerste etappe van de Tour de France en is de eerste Nederlander in dertig jaar die de leiderstrui mag dragen.

Zo zie je maar waarin een klein dorp groot kan zijn.

Cor van Empel.

Winnende foto van de heer Jos Wagemans in de categorie Algemeen (Mieke Meursing Trofee).

Uitreiking Mieke Meursing Trofee aan de heer Jos Wagemans.

Van de redactie

Wat een vreemd voorjaar hebben we weer gehad. Het is nu begin juli en de gevolgen hiervan, maar misschien ook wel door de zomer van vorig jaar, zijn duidelijk merkbaar. Het meeste staat, zoals in heel Nederland, volop in bloei, alleen gedragen sommige planten zich wat anders dan andere jaren. Zo staan mijn grote lelies nog in knop terwijl ze andere jaren in juni al bloeiden. Dat is wel jammer, want de rudbeckia, die voor de lelie staat is al zo groot geworden dat ik straks de bloemen niet meer kan zien. Ook mijn dahlia's blijven sterk achter in de groei. Ze zijn nu nog geen 50 cm hoog terwijl ze andere jaren al ruim 1 m waren en ik moeite moest doen om ze rechtop te houden. En van mijn crocosmia's (vroeger montbretia's geheten) beginnen de bladeren al te vergelen zonder dat er een bloem te zien is geweest. Ook bloeien mijn fuchsia's nog niet, dit vanwege het wat late oppotten, maar ook, toen ze net in de groei waren, er een hittegolf kwam die bij de meeste planten meteen de groei weer heeft stopgezet.

Hoe lang ik ook al tuinier, elk jaar gebeurt er wel iets wat ik niet kan verklaren. Al jaren zaaien mijn leeuwenbekjes zich uit en bloeien in de zomer rijkelijk. Maar dit jaar schitteren ze door afwezigheid. Wel hebben de leeuwenbekjes die de winter hebben overleefd al gebloeid maar bijna nergens vind ik zaailingen. En zo koud is de winter toch niet geweest.

En dit voorjaar was er luis, heel veel luis, maar ook op planten waar ik nog nooit luis op gezien had. Zo waren mijn lupines helemaal bedekt onder een laag hele dikke lichtgrijze luizen. Die had ik nog nooit gezien. Ook mijn hibiscus was bijna niet meer terug te vinden.

Elk jaar tref ik in mijn tuin wel weer een plantje aan dat ik niet ken. 2 jaar geleden was dat een plant met leuke kleine witte bloemetjes, waarvan ik dacht dat het om een kleine aster ging. Later bleek dat het een erigeron was, en die hebben een nogal sterke uitbreidingsdrang. Zelfs nu nog moet ik regelmatig jonge plantjes eruit halen om niet weer overgroeid te worden. Nu heb ik weer wat nieuws. Geen idee wat het is. Zie foto. Misschien dat iemand dit plantje herkent, zodat ik nu op tijd kan ingrijpen indien dit nodig is.

Al enkele jaren voer ik een verbeterd strijd tegen een wolluis-infectie in mijn fuchsia's. Afgelopen herfst heb ik toch de handdoek in de ring moeten gooien en alle behandelde planten, op 2 na, alsnog weg moeten gooien. Van een aantal heb ik wel stekken kunnen nemen nadat ik die heel zorgvuldig had bekeken en schoongemaakt. Dus dit voorjaar dacht ik eindelijk met een schone lei te kunnen beginnen, tot ik bij het verpotten van mijn dipladenia's een kolonie wolluizen ontdekte die zich daar gedurende de winter hadden verschanst. Hoe ze die planten hebben kunnen bereiken, want ze staan niet eens in de buurt van mijn fuchsia's.... Een lichte paniek maakte zich toen van mij meester. Visioenen van een lege tuin en een volle groene container flitsten even door mijn hoofd. Gelukkig voelen wolluizen zich in de dipladenia's niet echt thuis en blijven ze aan de buitenkant zitten. Dus na een paar keer flink behandelen met spiritus en zeepsop kon ik ook af-

'Bella Miranda'

scheid nemen van deze laatste groep terroristen. Althans dat hoop ik, maar ik heb ze tot nu toe niet meer gezien en ik blijf er alert op.

En mijn tuin is niet leeg, integendeel. Ik heb er weer zoveel fuchsia's bij, voornamelijk gekregen van andere leden van de vereniging, en natuurlijk ook wat gekocht op de stekkenmarkt, dat kan ik nooit laten, zodat ik alweer meer planten heb dan vorig jaar. Hoe moet ik die van de winter kwijt? Maar dat zien we in november wel weer. Een van de stekken die ik aangeschaft heb was een voor mij onbekende fuchsia genaamd "Bella Miranda". Ik heb het plantje maar meegenomen omdat het er niet zo goed uitzag en eigenlijk niet meer verkocht kon worden. Maar dit plantje heeft mij zeer verrast. Het stond binnen een paar weken in bloei en ziet er heel aantrekkelijk uit. Ik hoop dat het goed de winter door komt.

Ook heb ik op een soort plantenbeurs, volgens de verkoper, een bijenlokkende plant gekocht. Geen idee hoe deze plant heet. Maar de bijen kennen blijkbaar deze plant ook niet, want geen bij heeft deze plant ooit bezocht. Maar ik vind hem wel leuk. Zie foto.

In de herfst zal ik flink aan de gang moeten in de tuin. Vorig jaar heb ik 5 zakken stalmest gekregen. Die heb ik afgelopen herfst door mijn tuin verspreid. De meeste planten hebben daar zeer enthousiast op gereageerd en zijn meer dan verdubbeld in omvang. Dus wie nog verlegen zit om wat roze herfst anemonen, witte of roze phloxen: ze kunnen in de herfst bij mij afgehaald worden. Waarschijnlijk zal ik dan ook afscheid nemen van wat fuchsia's die ik dubbel heb en van een aantal lantana's die toch wel erg groot gaan worden.

Maar waarom nu al over de herfst en afscheid nemen praten, als de zomer nog grotendeels voor ons ligt. Er komt nog een Vriendendag aan, hoewel die, wanneer dit

Bijenlokkende plant

nummer op de mat ligt, al geweest is. De open tuinen en shows liggen in het verschiep, dus genoeg om nog naar uit te kijken

Een fijne en groeizame zomer gewenst.

Ria Nauta

'Evenstar'

Foto: Sigrid van Schaik

'Maxima's Girl'

Afstamming: 'Sofie Michiels' x 'Maxima'.

Roes (NL) 2006.

Fuchsia met half dubbele bloemen. Deze hebben een vrij losse kroon en teruggeslagen kelkbladeren. De groei is opgaand tot half hangend. De plant verdraagt geen volle zon.

Mijn fuchsia's en ik. Tips over het verzorgen van fuchsia's

Tips over het verzorgen van fuchsia's

***Daar sta je dan met een doos vol fuchsiastekken,** een mooie fuchsia op stam of een weelderig hangende fuchsia. Gekocht op een schitterende fuchsiashow bij u in de omgeving of op de kop getikt tijdens het bezoek aan een mooie privé fuchsiatuin.

***Bij de aankoop bent u** door een aardige mevrouw of een enthousiaste meneer overladen met deskundige adviezen over de verzorging van de planten. Zoveel informatie ineens is voor een beginnende fuchsialiefhebber bijna niet te behappen, met als gevolg, dat u na thuiskomst de meeste goedbedoelde informatie kwijt bent. In het ergste geval loopt het niet goed af met de aangeschafte fuchsia's en is de eindbestemming de groene container. Dat kan nooit de bedoeling zijn geweest.

***Om die reden hebben wij** een aantal goede tips voor de beginnende fuchsialiefhebber op een rijtje gezet. Deze tips kunt u als leidraad gebruiken om uw fuchsiahobby tot een succes te maken.

***Zet de aangeschafte stekken** over in een grotere pot, gevuld met goede 'potgrond'. Geef de stekken eenmaal per week 'mest'. Bij de meeste regio's kunt u in de verenigingswinkel wel terecht voor meststoffen die heel gemakkelijk in water oplossen. Bij de meeste mest gaat men uit van een volle theelepel op één liter water. Van dat mengsel geeft u dus uw fuchsia(s) eenmaal per week een flinke scheut.

***Tip: zoek een ervaren 'rot in het vak' op om u op weg te helpen.**

***Geef alleen water** als de potkluit er droog uit ziet. Bij hete dagen kan een fuchsia slap hangen omdat hij het verliezend vocht niet zo snel met zijn wortels kan aanvullen, ondanks dat de potgrond nog vochtig is. Geef dan beslist geen water, want u loopt de kans dat de haarwortels bezwijken door een kletsnatte wortelkluit.

***Verwijder regelmatig** de uitgebloeide bloemen. De bolletjes die achterblijven als de bloem is afgevallen is dus geen nieuwe knop, maar een zaaddoosje. De fuchsia steekt van nature veel energie in het produceren van zaad. Als u regelmatig de zaaddoosjes verwijdert gaat de plant steeds nieuwe bloemknoppen aanleggen! U wordt beloond met een veel rijkere bloei als u zich ook houdt aan het boven genoemd bemestingsadvies.

***Helaas hebben onze fuchsia's** nog wel eens last van allerlei ziekten en plagen. Het handigst is om in een tuincentrum het bekende kleine boekje van Bayer op te halen: 'Gids voor ziekten en plagen in huis en tuin'. Daar wordt u beslist wijzer van.

***Misschien is wel de belangrijkste tip** aan een beginnend fuchsialiefhebber: zoek een ervaren 'rot in het vak' op om u op weg te helpen. Dat is nu precies het mooie van onze vereniging. Je kunt bij je eigen leden te rade gaan. Iedere hobbyist vindt het leuk om over zijn liefhebberij te vertellen en u leert tegelijkertijd de fijne kneepjes van de fuchsiahobby.

Op deze manier maakt u al direct een goede start als fuchsialiefhebber.

***Idee en bron:** Frans van Mameren

***Bewerking:** Dominicus Bergsma

De systematiek van de kroonloze fuchsia's van Zuid-Amerika, deel 3 **FUCHSIA Sect. HEMSLEYELLA (ONAGRACEAE)** (Paul Berry) (Vertaling: Herman de Graaff; bewerkt en geïllustreerd door Gerard Rosema)

Cytologie (cel-leer).

De fuchsia heeft het originele basischromosoomgetal van de Onagraceae ($n=11$) gehandhaafd. Polyploidie komt bij fuchsia's voor en heeft bewezen in zekere mate bruikbaar te zijn om de verschillende secties van het geslacht te karakteriseren. Alle soorten van de secties Ellobium, Schuffia, Jimenezia, Skinnera en Encliandra zijn geteld en diploïde, behalve één exemplaar van de sectie Encliandra. Berry (1982) vond dat de sectie Fuchsia overwegend diploïde was: 37 onderzochte species; 5 waren tetraploïd en één species kende beide mogelijkheden. De uit 1 species bestaande sectie Kierschlegeria is tetraploïde en sectie Quelusia is helemaal polyploïd, met 3 bekende tetraploïde soorten en 1 octaploïde soort.

Voorafgaand aan deze bestudering werden geen chromosoomtellingen voor de sectie Hemsleyella gepubliceerd. 22 nieuwe tellingen worden hier voor het eerst gemeld voor de sectie, waarbinnen 9 van de 14 species en 2 mogelijke hybriden (zie tabel op volgende bladzijde).

De gebruikte methoden komen overeen met die beschreven in Berry (1982). Diploïde chromosoomgetallen werden gevonden bij 7 species en tetraploïde tellingen bij 2 en bij 2 vermoedelijke hybriden.

Zodoende is net als bij de sectie Fuchsia de sectie Hemsleyella grotendeels diploïd, evenwel met ogenschijnlijk een wat hoger aantal tetraploïde soorten.

De 2 tetraploïde soorten zijn niet nauw verwant aan elkaar, maar elk van hen is nauw verwant aan een verschillende diploïde species. Aan de andere kant zijn in de sectie Fuchsia de meeste tetraploïde soorten of geografisch geïsoleerd of morfologisch sterk afwijkend van de andere soorten van de sectie.

(redactie: er is inmiddels nóg een soort beschreven die tot de sectie Hemsleyella behoort, de vijftiende soort in deze sectie: *Fuchsia mezae*, zie foto. Helaas heeft men hiervan nog niet het aantal chromosomen geteld).

Sympatrie (het hebben van een gemeenschappelijke groeiplaats) en Hybridisatie.

In verband met de zeldzaamheid en het relatief geringe aantal vondsten van leden van de Hemsleyella sectie is weinig bekend over het voorkomen van interspecifieke hybridisatie (kruisingen tussen de soorten) binnen de sectie. Voor een aantal species als *F. cestroides*, *F. insignis* en *F. pilaloensis* is er in feite geen mogelijkheid om in het zelfde gebied voor te komen, omdat ze leven in een goed van de sectiegenoten geïsoleerd gebied.

Andere soorten zoals *F. tillettiana* en *F. membranacea* of *F. garleppiana* en *F. juntasensis* groeien wel in het zelfde

Fuchsia mezae

Foto: Jan de Groot

gebied, maar op verschillende hoogten. *F. nana* en *F. apetala* groeien gewoonlijk dicht bij de boomgrens, ruim boven de nevelbossen waar de andere species van de Hemsleyella sectie voorkomen.

De grootste kans op sympatrie en daarbij mogelijke interspecifieke kruisingen wordt gevonden in 2 gebieden waar veel vertegenwoordigers van de sectie werden gevonden: verscheidene valleien van dept. Cuzco, Peru en de "yungas" van dept. Cochabamba, Bolivia. Evenwel was het enige voorbeeld van een nauwe sympatrie de vondst van *F. inflata* en *F. chloroloba* naast elkaar bloeiend in de prov. Paucartambo, Peru. Vondsten van planten uit die omgeving toonden een reeks individuele planten met een ongewone morfologische variabiliteit zowel als tetraploïde exemplaren met een wat afwijkende meiose (vorming van gelachtscellen), daarmee enig bewijs verschaffend dat natuurlijke interspecifieke hybridisatie daar mogelijk voorkomt binnen de sectie.

FUCHSIA soort	n	2n	Vindplaatsen
<i>F. apetala</i> Ruiz & Pavon		ca. 44	PERU. Cuzco: Tres Cruces, Prov. Paucartambo, Berry et al. 2593 (MO).
	22		PERU. Cuzco: ten zuiden van Abra de Malaga, Cuzco-Quillabamba Road, Prov. Convencion, Berry & Aronson 3030 (MO).
		44	PERU. JUNIN: 32 km ten oosten van Comas, aan de weg naar Satipo, Berry & Aronson 3069 (MO).
<i>F. cestroides</i> Schulze-Menz	11		PERU. Cajamarca: 6 km ten noorden van San Benito naar Guzmango, Berry et al.
<i>F. chloroloba</i> I.M. Johnston	11		PERU. Cuzco: boven Buenos Aires, Aranaco naar Pilcopata, Prov. Paucartambo, Berry et al 2599 (MO).
	11		PERU. Cuzco: 92 km van Oncogate, boven Marcapata, Berry & Aronson 3015 (MO).
		22 ^a	Geteeld: Berkeley, California, Univ. California Botanical Garden accessie No.49.817. Oorspronkelijk van Peru.
<i>F. garleppiana</i> Kuntze & Wittmack		22 ^b	BOLIVIA, COCHABOMBANA: 41 m van Cochabamba aan de weg naar Chapare, Berry 3640 (levende knollen gezonden voor opkweek naar MO; dezelfde plek waar Berry & Berry 2582 werd verzameld).
<i>F. inflata</i> Schulze-Menz	11		PERU. Cuzco: 145-146 km van Cuzco naar Quillabamba, Berry & Aronson 3036 (MO).
		22	PERU. Cuzco: 150 km van Cuzco naar Quillabamba, Berry & Aronson 3040 (MO).
<i>F. x inflata</i> (waarschijnlijk hybride)	22 ^c		PERU. Cuzco 88 km van Ocongate boven Marcapata, <i>Berry & Aronson 3010 (MO)</i> .
	22 ^c	44	PERU. CUZCO: 88 km van Ocongate boven Marcapata <i>Berry & Aronson 3011 (MO)</i> .
<i>F. juntasensis</i> O. Kuntze	22		Bolivia. COCHABAMBA: boven ENDE pompstation in Corani, <i>Berry 3638 (MO)</i> .
<i>F. membranacea</i> Hemsley	11		VENEZUELA. Merida: 13 km boven Timotes, Berry 3278 (MO, VEN).
	11		VENEZUELA. Merida: 12,5 km bezuiden Apartaderos, <i>Berry 3465 (MO, VEN)</i> .
<i>F. tillettiana</i> Munz	11		VENEZUELA. Lara: Laguna La Blanquita, Parc National Yacambu, <i>Berry 3259 (MO, VEN)</i> .
	11		VENEZUELA. Lara: Laguna La Blanquita, Parc National Yacambu, <i>Berry 3469 (MO, VEN)</i> .
	11		VENEZUELA. Merida: 1 km boven San José in de richting Mucutuy, <i>Berry 3463 (MO, VEN)</i> .
	11		VENEZUELA. Tachia: tussen Zumbador en Queniquea, <i>Berry 3033 (MO, VEN)</i> .
<i>F. tunariensis</i> O. Kuntze		22 ^b	PERU. Ayacucho: 45 km ten oosten van Tambo, in de richting van Calicanto, <i>Berry 3051 (MO)</i> .

- a. Geteld door Peter H. Raven,
- b. Geteld door Peter Goldblatt,
- c. Met bruggen en fragmenten in Anaphase.

Vertegenwoordigers van de sectie *Hemsleyella* komen gewoonlijk op dezelfde plaatsen voor als leden van de sectie *Fuchsia*. Met de aangegeven morfologische verschillen tussen beide secties zou men verwachten interspecifieke kruisingen te vinden. Toch werd maar 1 mogelijk geval van interspecifieke hybridisatie ontdekt in een reeks Boliviaanse vondsten door W.M.S. Brooke in augustus 1950 te Incachaca, dept. Cochabamba. De items van Brooke 6666, 6666a en 6666e, van resp. BM, F, NY en U leken onmiskenbaar te behoren tot *F. juntasensis* die verzameld waren onder verschillende condities van zon en schaduw. Herbariumvondsten van Brooke 6666b van BM, F en NY lieten een aantal zeer afwijkende kenmerken zien. Het exemplaar van Brooke 6666b van F (Herbariumnummer 1548145) werd volgens het label groeiend "op een open plek tussen hoog gras" gevonden. Het had goed ontwikkelde tegenoverstaande of in kransen van drie geplaatste bladeren, in tegenstelling tot planten van *F. juntasensis* die in de zon staan en in het algemeen bloeien op kaal hout. De vorm van de bloemen van deze plant kwam grofweg overeen met wat men bij *F. juntasensis* verwacht, maar sommigen vertoonden kroonbladen, sommigen daarvan waren misvormd en andere kroonbladen waren min of meer omgekeerd lancetvormig en meer dan 15 mm lang (red.: In Nederland worden onder sommige omstandigheden trouwens ook kroonbladen gevonden bij *F. juntasensis*, zie foto). Bij andere planten van de zelfde verzameling ontbraken

Fuchsia juntasensis met kroon

Foto: Gerard Rosema

de kroonbladen geheel en allemaal hadden ze misvormde niet functionerende meeldraden. Een ringtype honingklier en aan de basis vergroeide kelkbladen bevestigen het *Hemsleyella*-ouderschap van deze plant. Herbariummateriaal van Brooke 6666d te NY komt overeen met wat eerder werd beschreven, slechts de locatie verschilt: "onder bomen in een open bos, bloemen in verschillende mauve tinten". Het derde herbariumblad te BM bevat de zelfde labelinformatie als die van NY, maar lijkt *F. denticulata* te zijn, die eerder werd verzameld in dat gebied. Het ligt het meest voor de hand dat Brooke 6666b een reeks van in de natuur voorkomende kruisingen tussen *F. juntasensis* en *F. denticulata* (sectie *Fuchsia*) omvat.

Morfologische kenmerken (Habitus).

Alle species van de sectie *Hemsleyella* zijn overblijvende struiken, lianen of epifyten. De vermoedelijk minst geëvo-lueerde soorten zoals *F. juntasensis*, *F. cestroides* en *F. tillettiana* komen gewoonlijk voor als opgerichte of af-hangende struiken 1-3 m hoog, maar *F. tillettiana* wordt ook gevonden als een liaan met lange buigzame takken, moeizaam door de houtige vegetatie van steile hellingen klimmend. De meest verwante *F. membranacea* groeit in het algemeen terrestrisch (wortelend in de grond) maar gebruikt de hulp van naburige struiken en bomen om de

Fuchsia juntasensis

Foto: Jan de Groot

Let op de liaan-achtige groei en afbuigende takken.

takken te ondersteunen. Zij wordt ook een enkele keer als epifyt aangetroffen. *F. apetala*, *F. inflata* en *F. juntasensis* groeien meestal terrestrisch in de buurt van hun uiterste hoogtegrenzen en komen op geringere hoogten voor als epifyt. *F. pilaloensis* groeit zowel terrestrisch als epifytisch op dezelfde hoogte in westelijk Ecuador.

De meest gespecialiseerde soorten van de sectie hebben sterk seizoengerichte aanpassingen ontwikkeld; ze zijn bladverliezend in het droge seizoen en bezitten goed ontwikkelde knollen. Veel van deze species als *F. apetala*, *F. garleppiana*, *F. inflata* en *F. chloroloba*, groeien in de eerste plaats tussen rotsen en in de tweede plaats als

epifyt. *F. garleppiana* en *F. inflata* maken opgaande slappe takken als ze in de grond staan en uitstaande of hangende takken als epifyt. Aan de andere kant is *F. apetala* uniek met een liggende haast kruipende habitus en met zeer gedrongen knoestige takken bij de terrestrische vorm; als epifyt op geringe hoogte zijn de stengels meer gerekt en produceren buigzame uitlopers.

Hemsleyella's zijn echte knolvormers zoals hier te zien bij *F. cestroides*.

De (fuchsia-) Straten van Jan de Boer (Tekst overgenomen uit UTC-info nr. 27 van januari 2001)

Cultivar "Vechtweelde"

Foto: Kees Spek

Bij de mensen die betrokken zijn bij fuchsiaveredeling en/of nieuwe cultivars is het bekend dat van mijn producten er verscheidene zijn vernoemd naar schepen waarop ik gevaren heb.

Dat zijn tot nu toe schepen van de ex-K.J.C.P.L. (Koninklijke Java-China-Pakketvaartlijnen) of de R.I.L. (Royal In-

teroceen Lines) buiten Nederland. Deze laatste was een rederij die lijndiensten had op alle werelddelen behalve Europa en die in 1970 is opgegaan in de "Nedlloyd", net als andere rederijen zoals bijvoorbeeld "Maatschappij Nederland", "Rotterdamse Lloyd" en "VNS".

Bij de K.J.C.P.L. waren de meeste schepen naar zeestraten genoemd, behalve wat passagiersschepen en schepen die in 1967 (na de fusie tussen K.J.C.P.L. en K.P.M.) waren overgenomen.

De plantennamen die met "Straat" beginnen stammen allemaal af van Nieuw-Zeelandse fuchsia's. De enige plant, die eigenlijk ook met "Straat" zou moeten beginnen, is "Vechtweelde".

Nu wat bijzonderheden over de schepen waarop ik heb gevaren.

De "Straat Malakka" bijvoorbeeld, waarnaar mijn eerste goedgekeurde plant vernoemd is, was een dubbelschroefs aangedreven vrachtschip met passagiersaccommodatie, gebouwd in 1939 en verkocht aan de plaatselijke reder in Singapore in 1967. Op dat schip ben ik bij de K.J.C.P.L. als 4de stuurman begonnen. Bovendien was dat schip enige jaren later ook het schip waar ik als 2de stuurman begon.

In 1970, toen ik op de "Musi" voer, heb ik de "Straat Malakka" op de rede van Singapore zien liggen, wachtend op de sloop na een zware aanvaring.

De "Musi" was het lijnschip tussen Singapore/Thailand en Oost-Timor. Bijna alles wat (toen nog) Portugees Timor aan gebruiksgoederen (verpakt voedsel enz.) en ook bijvoorbeeld benzine nodig had, werd daar in de havenplaats Dili door de "Musi" gebracht. Het schip is naar een rivier in Sumatra genoemd.

De benzine ging mee in vaak lekkende vaten, waardoor er altijd een laagje benzine in het ruim stond. Daardoor moest er veel geforceerd geventileerd worden en dat kon, vanwege eventuele vonkvorming en het beslist noodlottige gevolg daarvan, slechts met ejectoren die op

stroom werkten, gebeuren. Dit schip was een 70 m lange kustvaarder waarvan het dek, als het schip vol lading zat, slechts 70 cm boven de zeespiegel lag.

Het was het laatste kleine schip dat nog bij de K.J.C.P.L. voer toen ik er in 1970 op voer. Omdat het toen voor "echte" kapiteins beneden hun waardigheid was daarop dienst te doen, mochten de paar eerste stuurlieden die in het bezit waren van het diploma radiotelefonie, daarop dus als kapitein varen.

Op een dag kwam er een geldauto met vier bewakers die met geweren bewapend waren, een kist met nieuwe bankbiljetten voor Oost-Timor brengen. In ons kantoor waren ze "vergeten" te vragen of zoiets wel kon. Aangezien er totaal geen geschikte plaats was om deze zware kist (200 kg) op te bergen, kwam deze tegenover mijn hut in de radiohut te staan. Deze was echter zo klein dat de enige stoel die er was er uit moest en ik bij werkzaamheden aldaar op het geld (ca. fl. 750.000) moest zitten. Tot ik het spul 10 dagen later in Dili kwijt kon heb ik steeds met een pistool onder mijn kussen geslapen.

Dit schip voer toen zonder marconist en ironisch genoeg begon de Nedlloyd, net toen ik m'n allerlaatste reis maakte, met proeven op twee grote schepen om daarop ook zonder marconist te varen ($\pm$ 5 jaar later verdween de laatste marconist van de Nederlandse vloot). Omdat ik voor de moderne apparatuur nog altijd het diploma van weleer had, was ik dus één van de proefkonijnen.

Cultivar : "Maetsuyker"

Foto: Kees Spek

De "Maetsuyker", vernoemd naar een koloniaal bestuurder die van 1653 tot 1678 gouverneur-generaal was, was een passagiersschip met, zoals vaak het geval was, ook ruimte voor lading. Bovendien vervoerde het schip van Australië naar Singapore, behalve passagiers, ook een deklading van levende schapen. Toen ik in 1960 met verlof naar Nederland ging, na ruim drie jaar weg geweest te zijn, stapte ik in Singapore over op de "Maetsuyker" die verkocht was aan een reder in Hongkong. Omdat er een nieuw schip in Nederland zou worden opgeleverd, had de K.J.C.P.L. een Super Constellation gehuurd waar o.m. een volledig Chinese bemanning heen moest (alleen de officieren waren Nederlands), en ook een ieder die of aan verlof toe was of die allang met verlof had moeten, werd naar Hongkong gestuurd om daar dat vliegtuig te pakken.

De "Maetsuyker" werd nog wel even volgestopt met houtskool, want leeg varen leverde natuurlijk geen geld op. Omdat er tussen Singapore en Hongkong net een orkaan actief was, werd de houtskool aan veel geschud en geschokt bloot gesteld en dat heeft, achteraf gezien, broei in de houtskool veroorzaakt waardoor na aankomst in Hongkong een geweldige ontploffing plaatsvond die de luiken van een van de ruimen opblies en die later ook nooit meer teruggevonden zijn. Door deze ontploffing waren we genoodzaakt het brandende en zeer hete schip aan de grond te zetten, waarna het door de brandweer met water werd volgepompt.

Die middag na de ontploffing ben ik met verlof gegaan en met een paar mensen, die ook op dat schip mee waren gevaren, zaten we aanvankelijk heel erg ziek in het vliegtuig, vanwege de ingeademde koolmonoxide.

Wordt vervolgd.

Eén van de vele andere Straten van Jan de Boer: Straat Yucatan
Foto: Sjaak Loef

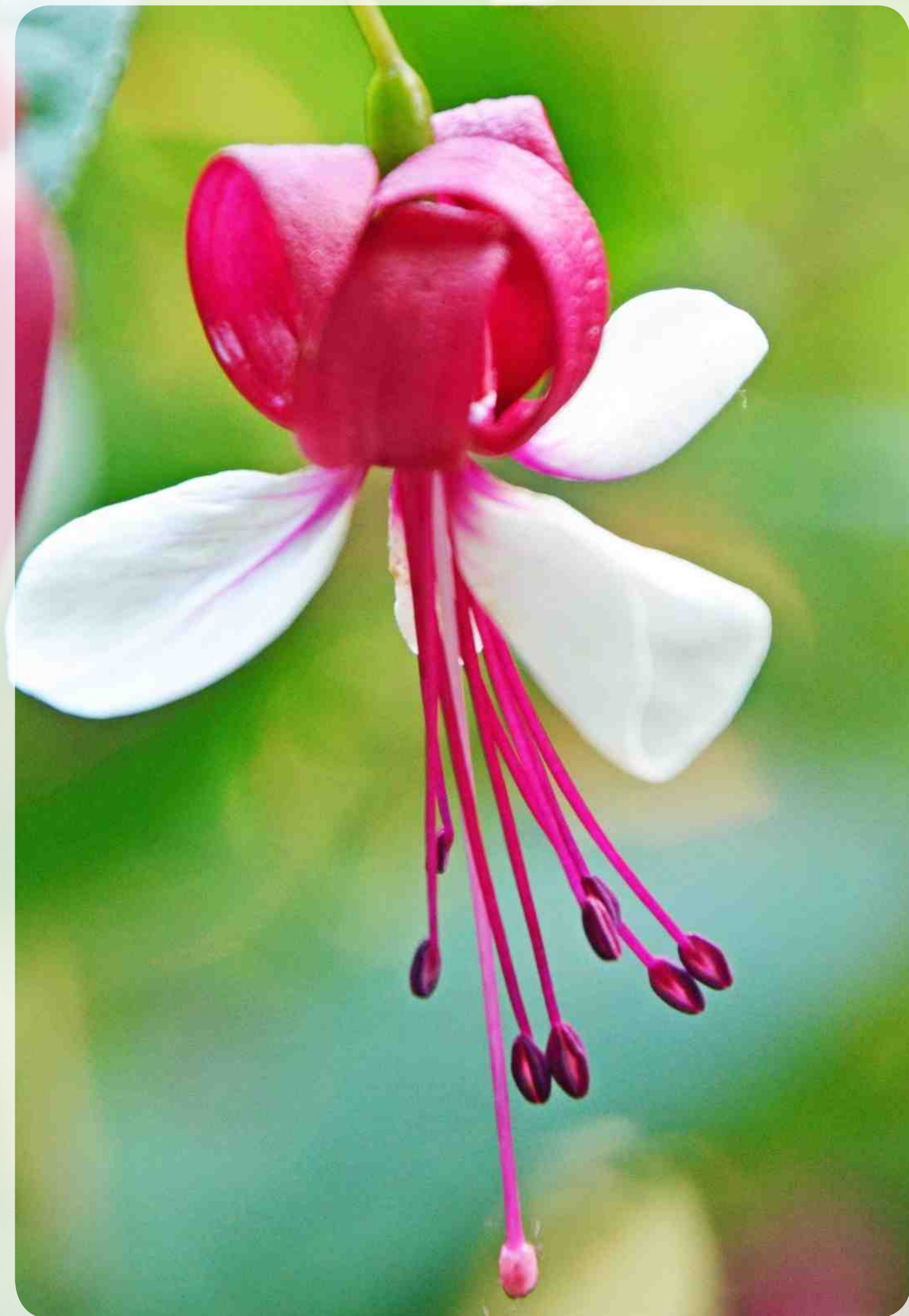
'Earrebarre', de Graaff 1989 NL.

AFS nr.: 2705

Afstamming: *F. excorticata* x 'Ting-a-Ling'.

'Earrebarre' was mijn enige veredelingssucces om met 'Ting-a-Ling' een cultivar van het 'Loeky'-type (bloemen met een schotelvormige kroon) te realiseren. Dat dit lukte in combinatie met de Nieuw-Zeelandse species *F. excorticata* verbaast me nog steeds. Tot het begin van de jaren zeventig dacht men dat het kruisen van die species met fuchsia's met een Amerikaanse oorsprong onmogelijk was. John Wright bewees dat het wel kon. Misschien was de dag dat ik de bestuiving uitvoerde mijn geluksdag. Niet voor niets heet dit onverwachte wonder 'Earrebarre', wat in het Fries zowel gelukbrenger als ooievaar betekent. Hiermee was deze fuchsia meteen de eerste cultivar met de naam in de Friese taal. De enkele, licht afstaande middelgrote bloemen laten in de bloembuis en kelk duidelijk de aubergine tinten zien, afkomstig van moederskant. Ook de kroonbasis en -adering getuigen van de *Skinnera*-afstamming. De bloei is vroeg en overdadig. De natuurlijke groeiwijze is fors en rechtopgaand, wat niet zo gek is als je van een boom afstamt. Toch lukte het mij er ook een stijve hanger van te vormen voor in mijn pergola. De plant vraagt een niet te warme plaats in gefilterd licht. 'Earrebarre' stelt voor overwintering en ook in cultuur geen bijzondere eisen. Bij mijn weten is de enige afstammeling: 'Moi Non Plus' van de Duitse veredelaar Burkhart uit 2004. Hij gebruikte stuifmeel van *F. regia* ssp *serrae*.

H.J. de Graaff.

'Earrebarre'

Foto: Sjaak Loef

'Bonnie Lass'

Foto: Sigrid van Schaik

'Bonnie Lass', Waltz 1962 US.

AFS nr.: 522

Afstamming: Onbekend

Miss Muriel Waltz uit Ross, Californië, bracht vanaf 1943 65 fuchsiacultivars in omloop. Dat de afstamming van 'Bonnie Lass' onbekend is, hoeft niet het gevolg te zijn van geheimzinnigdoenerij. Men was in een groot deel van de vorige eeuw stomweg niet bijzonder geïnteresseerd in de voorouders van een nieuwigheid, omdat er weinig bekend was over de overerving van eigenschappen bij fuchsia's. Vooral door de inzet van Henk Waldenmaier binnen de oude Veredelingsgroep in de jaren tachtig is daarover meer bekend geworden. Verder vraagt het met zekerheid aangeven van de vaderplant tijdvergende technieken, wat weer strijdig is met zoveel mogelijk bestuivingen uitvoeren om veel zaad te kunnen oogsten, wat de kansen op een goed resultaat vergroot. Ooit gingen we er vanuit, dat gemiddeld 1 op de 100 zaailingen keuringswaardig was en 1 op de 500 een topper. De moederplant, de zaaddrager, is meestal wel bekend, als men tenminste de rijpe bessen plukt en niet uitgaat van zaden uit afgevallen vruchten. Dat gebeurde bijvoorbeeld bij 'La Campanella'. Veel veredelaars, waaronder ik zelf, zouden graag de afstamming van die ideale kruisingsouder hebben geweten. De naam 'Bonnie Lass', Schots voor lief meisje, lijkt me goed gekozen voor een cultivar met zo'n lieflijke verschijning. De plant draagt een overvloed aan enkele, half dubbele en dubbele bloemen in zachte tinten. Leo Boulemier schreef daarover: "Mooie en ongewone cultivar". De natuurlijke groeiwijze levert een opgaande spontaan vertakkende struik, waarvan ook een halfhanger is te vormen. 'Bonnie Lass' vraagt een plekje met niet teveel zon. Volgens mijn gegevens werd deze cultivar niet voor verdere veredeling gebruikt. Wel is er een verloping bekend: 'Ann Sue', Jonas 1996 UK.

H.J. de Graaff.

De Kaapse fuchsia noch de golden fuchsia zijn fuchsia's. Hun bloemvorm, maar vooral hun gele bloemkleur, die bij echte fuchsia's alleen met heel veel vriendelijkheid geconstateerd kan worden, heeft gemaakt dat fuchsialiefhebbers ze omarmen. De Kaapse fuchsia is een kruisingsproduct van de Afrikaanse species *Phygelius acqualis* en *Phygelius capensis*. De hybriden, uitgebracht in de jaren tachtig door de Engelse kwekerij Hillier hebben kleuren van geel tot oranje-rood. De gele werd hier als kuipplant heel populair, vooral bij fuchsialiefhebbers, die daarbij vertelden dat ze een echte gele fuchsia hadden. Dat gebeurde ook tijdens de Twentse regionale tentoonstelling rond "De Kopren Smorre" in Markelo, waar ik aanwezig was omdat mijn nieuwe aanwinst Eelco Brinkman door de bijna naamgenoot minister Elco Brinkman bij de openingsplechtigheid werd gedoopt. Dat de nieuwigheid een "e" in de naam te veel kreeg kwam doordat de beoogde naam telefonisch werd doorgegeven. Als zo'n naam eenmaal geregistreerd is kan daar niets meer aan veranderd worden. Het bekendste voorbeeld daarvan betreft de Japanse notenboom 'Ginkgo biloba'. In het Japans heet die boom Ginkyo, maar door onduidelijk schrift werd door de officiële registrator de "y" gelezen als een "g" en zo zal deze plant voor eeuwig door het leven moeten.

...Die met zijn echtgenote de rimboe van Amerika introk.

Tijdens de rondgang op de show werd de toen nog vrij onbekende Kaapse fuchsia bij de minister als gele fuchsia aangeprezen, maar die wist genoeg van planten, onder andere door zijn echtgenote, om te twijfelen. Metgezel en medekabinetslid Ad Ploeg van Landbouw kwam mij vragen hoe het zat en dat nam de twijfel weg. En dan de nieuwe gouden fuchsia, 'Deppea splendens', waarop ik werd geattendeerd door vrienden uit de Uitgebreide Technische Commissie. Tot voor kort was deze plant in dit deel van de wereld niet bekend, maar de Engelsman Dave Green, die met zijn echtgenote de rimboe van Amerika introk en daar verschillende fuchsiaspecies verzamelde, bracht de gouden fuchsia uit Mexico mee. 'Deppea splendens' behoort tot de familie van de Rubiaceae, net als ons walstro maar ook sierplanten als *Bouvardia* en de heerlijk geurende *Gardenia*. De plant, als kleine boom groeiende, werd in 1981 ontdekt door de ons bekende botanicus Dennis Breedlove in Chiapas, Mexico, en was

toen al zeer zeldzaam.

Waarschijnlijk is 'Deppea splendens' inmiddels in het wild uitgestorven omdat de groeiplaatsen in gebruik genomen werden voor landbouw. De bloemvorm van zowel de Kaapse fuchsia als van de gouden fuchsia lijkt op het eerste gezicht wel op die van species uit de secties *Fuchsia*, *Hemsleyella* en *Ellobium*, maar van enige verwantschap is geen sprake. De functie van deze langgerekte bloemvorm is om zo alleen bepaalde bestuivers de kans te geven om van de onder in de bloem verborgen nectar te snoepen en zo gericht hun stuifmeel op stampers van bloemen van de zelfde soort te krijgen. Onze kamperfoelie gebruikt de zelfde truc om bestoven te worden door nachtvlinders met hun lange tong. Bij fuchsia's en de gouden fuchsia gaat het om vaak op één soort gespecialiseerde kolibries met hun lange snavel en tong. Als u zelf wilt constateren dat de bloemvorm van onze fuchsia's echt anders is als die van die twee gele nef-fuchsia's, dan moet u maar eens kijken naar de bloemopbouw. De fuchsia heeft een bloembuis waarop de kelkbladen, de kroon-

Gouden *Fuchsia* 'Deppea splendens'

Foto: Casper Mazurel.

bladen en de meeldraden zijn ingeplant. De anderen hebben een kelk waarbinnen de kroonbuis en de meeldraden zich bevinden. Daarbij is het vruchtbeginsel bij fuchsia's onderstandig zoals bij de narcis en dat van onze zogenaamde fuchsia's bovenstandig, zoals bij de tulp. Zo simpel is het.

Lisse, 1 juli 2019.

H.J. de Graaff.

Jubilarissen in 2019

25 jaar lid in 2019:

Mevrouw A. Arts-Steenbakkers
De heer C.J. Barten
De heer A. van Beem
De heer G. van Beers
De heer J. Berentsen
De heer E. van den Berg
De heer D.J. Bergsma
De heer J.H. Besselink
Mevrouw H.C.P. Bol-v.d. Waal
Mevrouw J.M.C. Borsboom
Mevrouw C. Broné-Rodijk
Fam. M.J. Calis
Mevrouw W.A.C. Damsteegt-Eikelboom
De heer H.A. van Dongen
De heer D.B. van den Dool
De heer K. Elzinga
De heer H.C. Gregoire
Mevrouw J.M.C. v.d. Griendt
Mevrouw H. Groeneveld-v.d. Brink
De heer P.J. van Grondelle
De heer J.G. ter Haar
De heer G. Hendriksen
De heer P.W.C. Hes
De heer J.A. van den Hoek
De heer P. Hoekstra
Mevrouw M. Hoogland-Maassen v.d. Brink
Mevrouw C.H. Hutten
Mevrouw E.J. Jansen-Ponse
De heer E. de Jong
S.J. v.d. Kuil.
De heer A.C.J. de Kuyser
De heer E.P.M. Laan
De heer H. Lammers
Mevrouw S. v.d. Meulen-de Vries
De heer J. Miedema
De heer A. Roseboom
De heer W.F. Sukel
De heer G.A.M. Timmer
De heer H. Timmermans
Mevrouw W. Tjelpa
Mevrouw H. Traa
De heer L. ter Veld
Mevrouw F.H. te Veldhuis
Mevrouw E. Versteeg
Mevrouw B. Vogelzang-Dekker
De heer J. van der Wal
Mevrouw B.G. Wiersma
De heer J. Willems
Mevrouw P. Zuiderduin

30 jaar lid in 2019:

Mevrouw H. Arts
De heer G. Baarda
De heer C. van den Berg

Mevrouw M.C. Binnenmars-Snijder
De heer C.J.G. Boom
Mevrouw J. Bottram
De heer R. Boudesteyn
De heer G.D. te Brinkhof
De heer C.F.J. van den Broek
Mevrouw H.W.G. Buchholz
De heer P. de Deugd
De heer B. Dros
De heer R. van Gerven
De heer W. Grund
Drs. L.W.G. Hartong
De heer J.J.M. Heesen
Mevrouw A. v.d. Heuvel
De heer J.P.M. Jorink
Mevrouw J. Kempe-Visser
De heer J.B. van der Linden
De heer J.W. van Ooijen
De heer J. Pieterson
De heer J.F.T. van der Putten
Mevrouw M. Rekers-Bootsma
Mevrouw H. Snikkenburg-Borst
De heer W. Stolk
De heer F. Swaters
Mevrouw W.D. Tamerus-van Heijst
Mevrouw L. Tjakkes
De heer L.J. Tullemans
Mevrouw J. Turkenburg
Mevrouw J. de Vet
Mevrouw T.M. v.d. Vleuten-v.d. Sande
De heer A. v.d. Vliet
Mevrouw J.W. Voortman
De heer J. Wagena
De heer C.H. ter Wengel
De heer J. Westendorp
De heer C. Wit de
De heer E. Zuidema

35 jaar lid in 2019:

De heer J. Berge
De heer G.J. Bleijs
Mevrouw T. Brinkman-Heyboer
Mevrouw J. Buitendijk
De heer D.J. Bultman
De heer F. Hummel
De heer J. de Jong
Mevrouw T. Koestal
Mevrouw C. Le Coultre-Goedhart
De heer J.F. de Leeuw
De heer R.A. Ottignon
De heer C.A. Poot
Mevrouw W. Smid
De heer W. Spanbroek
De heer Z. Stoel
De heer B. van Straten
De heer M. van de Velde

De heer D. Vos
Mevrouw A. Weisz
De heer A.F. Wieriks

40 jaar lid in 2019:

Mevrouw J. Lubbers
Mevrouw M. Poffers-Bosch
Mej. M.G. Schepers
Mevrouw A. v.d. Spek-Hovestad
Mevrouw G. v.d. Velden-Knijjn

45 jaar lid in 2019:

De heer W. Doude van Troostwijk
Mevrouw A. v.d. Herik
Mevrouw T. Sterenbosch - Ganseboom

De leden die 40 jaar lid zijn hebben het vergulde speldje ontvangen op de Vriendendag van de NKvF.
De leden die 25 jaar lid zijn hebben het zilveren fuchsiaspeldje ontvangen via de regio of via de post.
Mocht iemand het speldje nog niet hebben ontvangen, neem dan a.u.b. even contact op met Tiny v.d. Sande, tel. 0411-631591.

Aangezien de NKvF dient te voldoen aan de strenge privacyregels, voortkomend uit de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), hebben wij ons beperkt tot het publiceren van de namen van de leden en geen melding gemaakt van hun woonplaats en regio.

Vriendendag 2019 kleine foto-impressie

In de volgende Fuchsiana (oktober-editie) zal er uitgebreid verslag worden gedaan (incl. foto's) van de plantenwedstrijd, plantenkeuring en fotowedstrijd. De tijd tussen de Vriendendag en het geven van de drukopdracht voor deze Fuchsiana was te kort om dit alles in deze editie te plaatsen.

“On”kruiden deel 19, *Alchemilla vulgaris* L.: spitslobbige vrouwenmantel

Alchemilla, wie kent het niet. Maar wist u dat een van deze *Alchemilla*'s van nature thuishoort in Nederland? En wist u dat er over de wereld verspreid wel zo'n 1000 soorten vrouwenmantels zijn? In de eerste druk van de Flora van Heukels heetten ze in het Nederlands nog Leeuwenklauw. Maar de leeuwenklauwen zijn ondertussen in een ander geslacht ingedeeld en nu heten de *Alchemilla*'s allemaal Vrouwenmantel.

Bovengenoemde *Alchemilla vulgaris* groeit op grazige, beschaduwde plaatsen, vandaar dat hij of zij zich prima thuis voelt langs bosranden en in ons beschaduwde gazon. Hij zaait zich daar heel gemakkelijk in uit. Het is een vaste plant uit de Rozenfamilie die ongeveer 30 cm hoog wordt. De stengel is heldergroen met rode tinten. De onderste bladeren rond, groot en gesteeeld met 7 tot 12 getande lobben, geplooid. De bloemen zijn klein en lichtgroen, staan in een tuitje, de bloeitijd is van mei tot juli, zonder kroonblaadjes. De wortelstok is onder de grond zeer donker, bijna zwart. Boven de grond bruin en schilferend. De Vrouwenmantel is geurloos.

Dodonaeus beschrijft het heel mooi: “*Dit cruyt heeft breede rondachtighe bladeren met acht of neghen hoeken, rontsomme ghelijck een saghe ghekerft die in dierste uutcomen tsamen ghevouwen ende gheployt sijn. Tusschen den welcken wassen ronde steelkens eenen voet lanck met cleyne bladerkens beset op tsop van den welcken wassen cleyne ghehoopte gruengeele bloemkens, cleyne geel sadeken, niet grooter dan Huelsaet, in gruen huyskens besloten, voortbringhende. Die wortel es dick, vinghers lanck, van buyten bruyn met vele veese-lingen.*”

De bladeren van de plant vormen min of meer bekertjes, waarin regenwater en dauwvocht wordt verzameld. Maar de plant scheidt langs de bladrand zelf ook vocht af. Via speciale cellen wordt door de worteldruk actief water naar buiten geperst (guttatie). Je ziet dat ook vaak bij onze Fuchsia's, vooral 's morgens.

De wetenschappelijke naam *Alchemilla* is vanwege het gebruik van de plant door alchemisten. Dit woord gaat terug op het Arabische woord 'alkemelyeh', wat 'kleine toverachtige' betekent. Het werd vroeger ook geschreven als *Alchimilla* of *Alchymilla*. Linnaeus heeft er *Alchemilla* van gemaakt.

Zij (die alchemisten) verzamelden de druppels die 's morgens op de plant liggen om er de Steen der Wijzen mee te maken. Deze steen is dus niet alleen maar een verzinsel van J.K. Rowling om de Harry Potter boeken een onderwerp te geven. De Steen der Wijzen heeft veel mensen in de middeleeuwen de kop gek gemaakt omdat de belofte van onsterfelijkheid kennelijk het ultieme was. De Steen der Wijzen is ook een voorwerp dat, als het onedel metaal aanraakt, het onedele metaal in goud verandert. En zoals al gezegd, hij laat de eigenaar van de Steen voor eeuwig leven door de kracht van de Steen maar, nog een stapje verder, de steendrager zou zelfs zijn jeugd weer terugkrijgen en nooit ouder worden. Als het tegenwoordig regent zeggen we wel eens dat het

hemelwater naar beneden komt maar vroeger noemde men de druppels die in de morgen op de bladeren liggen 'hemelwater' en daarnaast bracht men de plant in verband met de maan; de dauw werd daarom ook bij volle maan verzameld. Wel zo vroeg mogelijk zodat er zo weinig mogelijk daglicht op was gevallen en het liefst op een maandagmorgen. Het werd dan onmiddellijk in donkere flessen gebotteld en op een donkere plaats verzameld. Een oude Duitse volksnaam was dan ook Alchimistekraut. De soortnaam '*vulgaris*' betekent gewoon 'gewoon', ter onderscheiding van andere *Alchemilla*-soorten. Helaas is

Alchemilla vulgaris

Foto: Wikimedia.

hij in het wild niet zo gewoon meer. Overigens heet hij tegenwoordig Spitslobbige Vrouwenmantel vanwege de hoekige bladlobben.

De naam Vrouwenmantel heeft zij gekregen omdat de bladeren als een ouderwetse mantel geplooid zijn. Bij de Germanen werd de plant gewijd aan Frigga of Freya (koningin of godin van de vruchtbaarheid), de gemalin van Odin en de moeder van Balder.

Bij Heukels vinden we dan ook de oude naam Mantel van Freya. Na de kerstening van Europa werd Vrouwenmantel gewijd aan de heilige maagd Maria en wordt hij wel Onze Lieve Vrouwenmantel genoemd.

Met zijn zachtgeplooid, ronde, gelobde bladeren, als een geplooid pelerine, doet hij denken aan het manteltje dat Maria in de middeleeuwse kunst om haar beschermelingen heenslaat. Alhoewel dat ronde meer op de *Alchemilla mollis* slaat. Daarvan heeft het blad veel rondere vormen. Deze fraaie Vrouwenmantel is in onze tuin het meest aangeplant. Deze "*mollis* = zacht" heet zo vanwege de zachte beharing op stengels en bladeren.

Andere bekende volksnamen zijn onder andere Sinauw, Sinouw, Synnauw en Sinnouw (sin = altijd en (t)au = dauw). In de 15e eeuw was dit de meest gebruikte naam voor deze plant. Dodonaeus zegt van deze plant: "*Synnaw wast in sommige plaetsen hier te lande op sommige vochte beempden ende aen die gheberchten hanghende daer leemachtighe vette ende roode aerde es*". Daaruit blijkt dat hij toen ook al niet zo veel voorkwam. Maar het was hem ook bekend dat hij aan berghellingen groeide waaruit blijkt dat hij de verschillende Vrouwenmantels nog niet uit elkaar hield.

Andere benamingen zijn Leeuwenpoot bij Fuchs (1543) en Leeuwnoet in 'Die Ortis Sanitatis' van 1514. In de middeleeuwen was Vrouwenmantel bekend als geneesmiddel. Het blad werd vroeger gebruikt tegen ernstige menstruatiespijnen. Dodonaeus schrijft: "*Sy stelpt het bloed ende maendstonden die onmatelicken vloedden. De selve ghestooten ende op de vrouwen ende maeghden borsten gheleyt, maeckt die hard ende styf; belettende dat sy niet te seer en swillen ende te bol oft dick en worden.*"

Vrouwenmantel was ook een vast onderdeel van de Hemelvaartruikers of Kruidwissen die op Hemelvaartsdag in de kerk gebracht werden om te worden gewijd.

Men schreef dit anti-magische krachten toe. Zo'n bosje weerde kwade geesten uit je huis. Geloof en bijgeloof zat vroeger niet ver van elkaar vandaan.

Een oude sage vertelt dat Freya veel tranen vergoot toen

Alchemilla vulgaris

Foto: Wikimedia.

haar man Odin naar verre oorden was vertrokken. Deze tranen vielen op haar mantel en veroorzaakten de dauwdruppels.

En dit "on"kruid is tegenwoordig een gewaardeerde tuinplant.

Henk Hoefakker.

'Blue Rebel'

Foto: Sigrid van Schaik

Open tuinen vanaf augustus 2019

Naam	Adres	Woonplaats	Telefoon	Datum en tijdstip
Regio 01 Friesland				
Fam. K. Kuiper	Schoterlandseweg 35	8413 NL Oudehorne	0513-541417	10 en 11 aug. van 10:00 - 17:00 uur.
Fam. K. van Ginkel	Wieringerstraat 9	8531 LC Lemmer	06-42194717	03 en 04 aug. van 10:00 - 17:00 uur.
Fam. H. v.d. Wal	Onderduikersweg 18-d	8302 AG Emmeloord	0527-615642	03 en 04 aug. van 10:00 - 17:00 uur.
Fam. W. Klijnstra	Krukmanslaan 36	8453 XJ Oranjewoud	0513-633351	10 en 11 aug. van 10:00 - 17:00 uur.
Fam. K. Woudstra	Idzardaweg 33	8476 EN Ter Idzard	0561-688335	10 en 11 aug. van 10:00 - 17:00 uur.
Regio 06 Oost Gelderland				
Hermien en Arie Elsmann	Baron v.d Heijdenlaan 24	7234 SC Wichmond	0575-441893	9, 10 en 11 aug. van 10:00 tot 17:00 uur.
Fam. Wisselink	Lovinkweg 24	7011 JB Gaanderen	0315-324535	17 aug. van 10:00 tot 17:00 uur. 18 aug. van 10:00 tot 18:00 uur.
Regio 07 De Veluwe				
Fam. B. Burger	Krimweg 160 Camping De Rimboe Staanplaats-Berkenlaan 238	7351 TM Hoenderloo Vanaf de parkeerplaats 200 meter, u kunt worden opgehaald van de parkeerplaats.	06-51527306	2, 3 en 4 aug. van 10:00 tot 17:00 uur.
Fam. H. Elijzen	Zutphensestraat 185	7325 XH Apeldoorn	055-3668962	3 aug. van 10:00 tot 17:00 uur.
Fam. W. Smit	Apeldoornsestraat 60 Camping De IJsvogel	3781 PN Voorthuizen	06-37583328	23 en 24 aug. van 10:00 tot 17:00 uur.
Fam. J. Nieuwenburg	Wouter Blomstraat 25	3864 DL Nijkerkerveen	06-41935367	23 en 24 aug. van 10:00 tot 17:00 uur.
Fam. J. v.d. Brink	Apeldoornseweg 30	8051 AD Hattem	038-4443965	Alleen op telefonische afspraak.
Regio 11 Noord-Holland Midden				
Hans en Nolda Spaans	Spekkenwegje 2	Open Dagen ATV de Hofgeest, tuin 23, 2071 KC Santpoort Noord		10 en 11 aug. van 11:00 tot 15:00 uur.
Regio 13 't Gooi, Eemland en Vechtstreek				
Ria Nauta	Puntenburgerlaan 42	3812 CE Amersfoort	033-4650872	3 aug. van 10:00 tot 15:00 uur.
Fam. Van de Heisteeg	Koggestraat 5	1335 SK Almere	036-5375396	3 aug. van 10:00 tot 15:00 uur.
Fam. Snikkenburg	Ereprijs 86	1273XN Huizen	035-5252331	Aug. en sept. na tel. afspraak.

Fam. Verschoor	Kanaaldijk 10	4245 TX Leerbroek	0183-352608	9 aug. van 10:00 tot 20:00 uur. 10 aug. van 10:00 tot 16:00 uur.
Regio 21 Zuid-Hollandse Eilanden				
L. Klok	Abbewerveweg 1a	3238 LH Zwartewaal	0181-461869	3 aug. van 10:00 tot 16:00 uur.

Uitgebreide Technische Commissie (UTC)

Botanische groep

Volgende vergadering:
Zaterdag 7 september.
Tijd: 10:30 uur bij de Familie Hoefakker.
Het adres is: Lindelaan 5, 6721 VB te Bennekom.
Laat tijdig weten als u niet komt!!

We doen nogmaals een oproep aan de leden om hun ervaring met de verzorging van botanische fuchsia's op te sturen naar www.grosema@planet.nl

BCK

Helaas is de proefkeuring deze zomer niet doorgegaan wegens gebrek aan deelnemers.

De tweede keuring zal plaatsvinden op 17 augustus.
Deze zal dit jaar ook plaatsvinden bij Kwekerij van der Velde te Heerde.
Vanaf volgend jaar zullen de keuringen plaatsvinden in Eemnes, Sport- en Ontmoetingscentrum De Hilt.
Aanmelden voor keuringen kan geschieden door het aanmeldformulier op de website in te vullen; deze is te vinden onder de UTC/ BCK.
Voor diegene die geen internet heeft kan het aanmeldformulier worden aangevraagd bij de secretaris van de BCK, Lianne Boom, Dorpstraat 79, 2935 AB Ouderkerk aan den IJssel, tel. 06-57167525.

In het vervolg dienen ter keuring 3 planten te worden aangeleverd, te weten:
1 ongetopte plant, 1 getopte plant en een oude plant van tenminste 2 jaar oud.
2019 is een overgangsjaar; vanaf volgend jaar is het aanleveren van een tenminste 2 jaar oude plant verplicht!

Winterharden Studiegroep en Veredelingsgroep

De volgende vergadering staat gepland op 12 oktober.

Van de webmaster: "Plaatsing regiobladen"

Toen wij onlangs tegen het feit aanliepen dat het wachtwoord bij het plaatsen van een regioblad voor een regio niet werkte moesten we daar een andere oplossing voor zien te vinden. De z.g. gmail-accounts met bijbehorende wachtwoorden zijn ooit aangemaakt en we kunnen deze door bepaalde omstandigheden niet meer herstellen.

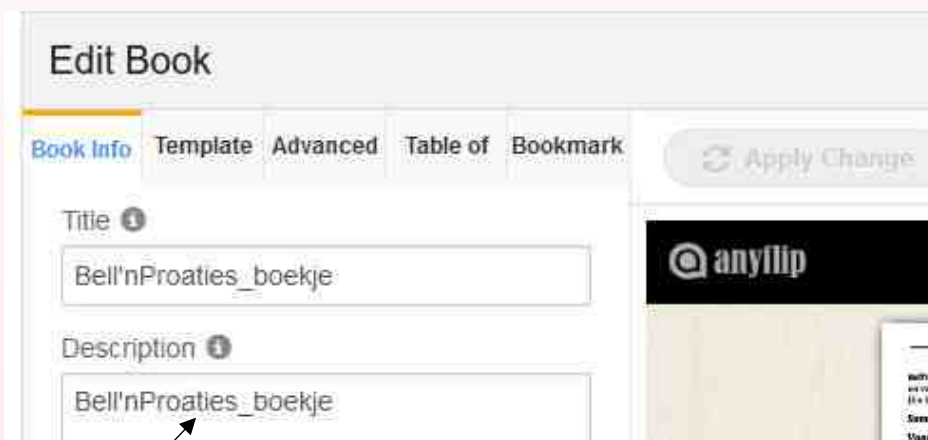
Er is dan ook gekozen om de e-mailadressen te vervangen door een nkvf e-mailadres omdat deze altijd in beheer zijn van de vereniging zelf en dus altijd zijn aan te passen.

Wat gaat er nu veranderen?

De redacteurs van de regio's hebben een tijdje geleden van Sjaak Loef een bericht ontvangen dat we hiermee bezig zijn en dat het e-mailadres en wachtwoord zou veranderen. De regiobladen die ooit geplaatst zijn hebben we overgezet en de nieuwe gegevens zijn verstuurd.

Tijdens het overzetten van de regiobladen ben ik door een behoorlijk aantal regio's positief verrast vanwege de grote hoeveelheid bladen die geplaatst zijn. Voor het plaatsen is een handleiding beschikbaar die na het inloggen met je eigen NKvF-account zichtbaar is onder de handleidingen, inclusief een video. Op aanvraag wil ik deze uiteraard nog eens naar u doorsturen. Maar ik kan een regio ook tegemoetkomen door het regioblad door mij te laten plaatsen, stuur deze dan ook even door met de vermelding dat u deze geplaatst wilt hebben.

Hierbij wel een aantal hints om een regioblad te plaatsen met diverse omschrijvingen. Nadat men het regioblad heeft ge-upload (als een pdf-bestand) zal het programma de naam overnemen van het pdf-bestand.

Om dit bij de "boekenkast" beter duidelijk te maken kan met de volgende omschrijving het beste aanpassen.

Als dit de naam van het pdf-bestand is, wijzig deze dan bijvoorbeeld naar jaargang en de maand of naam regiobladnaam-jaar-nummer: bijv. 2016-dec- Bell'nProaties of Bell'nProaties-2016-dec.

Deze zal dan ook zichtbaar worden als men met de muis over de boekjes "zweeft".

Men kan er ook voor zorgen dat de naam van de pdf al een "juiste" benaming heeft voordat u deze plaatst.

Dus zo wordt het zichtbaar als u de Title (en Description) heeft aangepast naar bijv. "2016-dec".

Als men de gegevens na het plaatsen nog wat wil aanpassen, klik dan op het "tandwielletje".

Hierna kan men alle gegevens weer aanpassen, vergeet hierna niet op "**save and close**" te klikken.

Hiermee hopen wij wat duidelijkheid te hebben gegeven over het visitekaartje van uw regio. Denk ook eens over het eventueel plaatsen van uw evenementen, ook hier komen regelmatig vragen over van niet leden. Tevens promoot u hiermee ook uw regio.

Ton van der Vorst

'Baby van Eijk'

Foto: Sigrid van Schaik

Juli 2019

Overleden:

De heer M.P. Rappoldt Naarden

Nieuwe leden:

De heer J.W. van Brenk	Zwanenburg
Mevrouw N.G. van Ee	Sassenheim
Mevrouw H. Florusse-Klijn	Ouddorp
De heer J. Kerkdijk	Wierden
De heer B.J. van der Meer	Oudebildtzijl
Mevrouw M. Mulder	Halle (Duitsland)
De heer J.H. Niesten	Alphen aan den Rijn
Mevrouw G.J. Riem	Zoetermeer
De heer J.W. van Wanrooij	Landgraaf

Neem even contact op met het ledensecretariaat als:

- U gaat verhuizen,
- Uw adresgegevens niet kloppen,
- U Fuchsiana niet heeft ontvangen,
- U een ander e-mailadres heeft gekregen.

Bel tel. nr. 0411-631591 of mail: ledensecretaris@nkvf.nl

Contributie NKvF 2019:

Het verenigingsjaar loopt van 1 januari tot en met 31 december. Contributie € 28,00 per jaar.

Huisgenoten en jeugdleden tot 18 jaar € 14,00 per jaar. Na aanmelding wordt een acceptgiro toegezonden. Betaling via: **ING Bank nr.: NL32INGB0001691900.**

The Association's year runs from 1 January to 31 December. Membership fee € 28.00 per year. Roommates and youth members to 18 years € 14.00 per year. After notification is sent a giro. Contribution foreign members deposit via: **IBAN-nr. NL32INGB0001691900. BIC-nr.: INGBNL2A.**

Tiny van de Sande, ledensecretaris.

Regiobladen en regionieuws

'Beltsjebloom' (Regio 01, Friesland) nr. 2: FLORALIA-Fuchsia-Festival op zaterdag 7 september 2019. Jaarlijkse Groen- en hobbymarkt op 25 en 26 mei 2019. Programma busreisje op woensdag 03 juli 2019. Zegswijzen en feiten over fuchsia's. Overzicht open tuinen in de regio. Wat is bitterzout?

'Bell'nproaties' (Regio 03, Drenthe) nr. 2: Kweekwedstrijd 2019 op 24 augustus 2019. Wedstrijdplant 'Willie Tamerus'. Busreis op woensdag 17 juli 2019 naar Sallandse Landschapstuin in Heino en Jetske's tuin in De Krim. Overzicht open tuinen in de regio.

'De Bellenbode' (Regio 06, Oost Gelderland) nr. 2: Jaarverslag 2018. Jaarprogramma 2019. Notulen van de jaarvergadering op 23 maart 2019. Op de koffie bij Ineke Wisselink.

'Zuid Gelre's Fuchsiablade' (Regio 08, Zuid-Gelre) nr. 4: Agenda 2019. Uitnodiging uitje bezoek Passiflorahoeve op 27 juli 2019. Verslag en foto's van de barbecue op 15 juni 2019. Vogels deel 34, De ooievaar *Ciconia ciconia*. 10 planten met mooie herfstkleuren, deel 2. Open tuinen regio 08. Veredelresultaten van Hans van Aspert 'Jaspers Experience'.

'De Gieter' (Regio 11, Noord-Holland Midden) nr. 3: Activiteiten 2019. Verslag stekkenmarkt 4 mei 2019. Dagtocht op 27 juli 2019 naar Leiden voor een boottochtje en bezoek aan de Hortus. Open tuindag 4 augustus 2019. Open dagen De Hofgeest op 10 en 11 augustus 2019. Succes met mijn fuchsia's! Hoe doe ik dat? Deel 6.

'De Vier Jaargetijden' (Regio 13, Het Gooi, Eemland en Vechtstreek) nr. 2: Uitnodiging en agenda ledenbijeenkomst op 17 juni 2019. Op bezoek bij Hannie Traa. Keuring wedstrijdplanten op 24 augustus 2019. Wedstrijdplant 'Delta's Sarah'. Verslag en foto's inloopochtend op 4 mei 2019. Overzicht open tuinen in de regio. Barbecue op 3 augustus 2019. Ineke's dagboek. Beschrijving en foto van de blauwe regen 'Wisteria'.

'Nieuwsbrief' (Regio 18, Delfland) nr. 37: Verslag Fuchsiamarkt op 11 mei 2019. Regioprogramma. Programma busreis op 3 augustus 2019. Stekkenkeuring op 31 augustus 2019.

'Furore' (Regio 19, Rotterdam e.o.) nr. 2: Activiteiten 2019/2020. Notulen voorjaarsvergadering 2019. Voorjaarsvergadering in beeld. In gesprek met de nieuwe secretaris Evert.J. Druijff. Programma busreis met regio 17 op 3 augustus 2019. Open tuindag en barbecue op 20 juli 2019. Vriendendag op 13 juli 2019. Botanicus en medicus Fuchs. Bezoek aan Tuinenpark/Arboretum in augustus 2019.

'Bellenpracht' (Regio 20, Eiland van Dordrecht e.o.) nr. 2: Activiteiten 2019. Verslag excursie naar Zeelenberg in Dongen op 13 april 2019. Open tuinenroute op 13 juli 2019. Fuchsia's hebben en houden van een beginner. Fuchsia's in woord en beeld: 'Rosapani'. Programma busreis op 27 juli 2019. Wedstrijddag 10 augustus 2019 met als wedstrijdplant 'Lena'. Open tuinen in de regio. Plantenbevindingen van leden.

't Stekkie' (Regio 21, Zuid-Hollandse Eilanden) nr. 2: Notulen algemene ledenvergadering van 30 maart 2019. Wedstrijdplant 2019: 'Happy Weddingday'. Beschrijving en foto van de fuchsia 'Joke van de Griendt'. Fotowedstrijd. Organiseren busreis met buurregio's? Verslag ledenraadsvergadering van 6 april 2019. Jubilarissen 2019. Activiteiten 2019.

'De Bel' (Regio 23, West-Brabant) nr. 2: Open tuindagen 2019. Foto's voorjaarsvergadering. Themadag en barbecue op 24 augustus 2019. Boottocht op 3 augustus 2019 van Drimmelen naar Rotterdam vice versa.

'Fuchsia Koerier' (Regio 25, De Kempen) nr. 86: Fietstocht op 17 augustus 2019. Rabobank Clubkascampagne uitgesteld. Stekcursus/contactdag. Foto's voorjaarsvergadering. Verslag stekkenruil/contactmiddag op 12 mei 2019. Verslag busreis naar de Biesbosch en kwekerij Zeelenberg. Agenda 2019.

'Peel- en Maasfuchsia' (Regio 28, Noord en Midden-Limburg) nr. 3: Oproep aan alle leden van de regio voor hulp op 13 en 14 juli voor het organiseren van een fuchsiaweekend in de kasteeltuin Arcen. Notulen algemene jaarvergadering op 18 maart 2019. Verslag contactmorgen op 13 april 2019. 17 augustus 2019 busreis naar de Passiflorahoeve en Airbornmuseum. Koninklijke Onderscheiding voor Huub Steeghs. Bewateringssysteem Blumat. Agenda 2019.

Kalender

Augustus 2019

- 03 Regio 13, Het Gooi, Eemland en Vechtstreek. Open tuinen en barbecue.
- 03 Regio 17, Rijnland. Busreis.
- 03 Regio 18, Delfland. Busreis naar Zeeland.
- 03 Regio 19, Rotterdam e.o. Busreis met regio 17.
- 03 Regio 23, West-Brabant. Boottocht.
- 04 Regio 11, Noord-Holland Midden. Open tuinendag.
- 10 Regio 20, Eiland van Dordrecht e.o. Wedstrijddag.
- 17 Regio 06, Oost Gelderland. Plantenkeuring.
- 17 Regio 25, De Kempen. Fietstocht en opkweekwedstrijd.
- 17 Regio 28, Noord en Midden-Limburg. Busreis naar de Passiflorahoeve en Airbornmuseum.
- 24 Regio 03, Drenthe. Keuring wedstrijdplanten.
- 24 Regio 13, Het Gooi, Eemland en Vechtstreek. Keuring wedstrijdplanten in Eemnes.
- 24 Regio 23, West-Brabant. Themadag en barbecue.
- 28 Regio 25, De Kempen. Contactmiddag.
- 31 Regio 18, Delfland. Stekkenkeuring.
- 31 Regio 24, Midden-Brabant. Martien de Kleijntrofee bij fam. Megens in Gemonde.

September 2019

- 07 Regio 01, Friesland. Floralia-Fuchsia-Festival.
- 07 Regio 07, Veluwe. Jaarlijkse barbecue.
- 07 Regio 08, Zuid-Gelre. Presentatie van Jaap van der Velden over het weer.
- 07 Regio 28, Noord en Midden-Limburg. Contactmorgen in Jochumshof te Steyl.
- 14 Regio 11, Noord-Holland Midden. Ledenbijeenkomst.
- 14 Regio 19, Rotterdam e.o. Najaarsbijeenkomst.
- 21 Regio 09, Noord-Holland Noord. Ledenbijeenkomst met stekkenwedstrijd.
- 21 Regio 25, De Kempen. Contactmiddag.
- 21 Regio 28, Noord en Midden-Limburg. Potgrondag.
- 28 Regio 07, Veluwe. Hans v.d. Beekmiddag.
- 28 Regio 17, Rijnland. Najaarsbijeenkomst met als gastspreker de heer Gerard Rosema.
- 30 Regio 05, Twente-Salland. Ledenbijeenkomst met diapresentatie over orchideeën door de heer Jan Nijhuis.

Oktober 2019

- 05 Regio 03, Drenthe. Najaarsbijeenkomst.
- 05 Regio 06, Oost Gelderland. Inloopochtend.
- 05 Regio 23, West-Brabant. Najaarsvergadering.
- 05 Regio 24, Midden-Brabant. Najaarsbijeenkomst bij fam. Smits in Udenhout.
- 12 Regio 20, Eiland van Dordrecht e.o. Snoeimiddag.
- 14 Regio 13, Het Gooi, Eemland en Vechtstreek. Ledenbijeenkomst.
- 21 Regio 28, Noord en Midden-Limburg. Najaarsbijeenkomst.
- 26 Regio 06, Oost Gelderland. Bingomiddag.
- 26 Regio 20, Eiland van Dordrecht e.o. Najaarsbijeenkomst.
- 26 Regio 21, Zuid-Hollandse Eilanden. Najaarsbijeenkomst.

November 2019

- 02 NKvF, Ledenraadsvergadering.
- 02 Regio 01, Friesland. Najaarsvergadering.
- 08 Regio 25, De Kempen. Najaarsvergadering.
- 09 Regio 08, Zuid-Gelre. Videopresentatie door natuurfotograaf Fred van Wijk.
- 16 Regio 09, Noord-Holland Noord. Ledenbijeenkomst.
- 23 Regio 07, Veluwe. Stampottenbuffet.

Januari 2020

- 10 Regio 25, De Kempen. Nieuwjaarsreceptie.
- 11 Regio 19, Rotterdam e.o. Nieuwjaarsbijeenkomst.
- 11 Regio 20, Eiland van Dordrecht. Nieuwjaarsreceptie.
- 14 Regio 06, Oost Gelderland. Kerstmiddag.

Maart 2020

- 14 Regio 19, Rotterdam e.o. Voorjaarsvergadering.

September 2020

- 05 Regio 19, Rotterdam e.o. Najaarsbijeenkomst.

Oplossing fotopuzzel 88

De oplossing van puzzel 88 is:

Foto 1: 'Claudia Denter'

Foto 2: 'Delta's Sara'

Foto 3: 'Ivana van Amsterdam'

Onder de goede inzendingen hebben we geloot. Als winnaar van puzzel 88 kwam "uit de bus": de heer W. Beijer. Gefeliciteerd! U krijgt zo spoedig mogelijk de cadeaubon van € 10,00 toegezonden.

'Berba's Love'

Foto: Sigrid van Schaik

'Atahualpa'

Foto: Flip van den Elshout